

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyilvántartási sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz la-
punk kiadóhivatala és az
Általános Tudóstó Vi-
déki lapok központi hir-
detési osztálya Budapest
VII., Erzsébet-körút 41.

POLITIKAI HETILAP

H U S V É T.

Ünnepet ül ma a keresztény világ, a názáreti Mester személyesítésében a Szeretet győzelmének ünnepét. Egy eszme, mely a maga belső igazságának hatalmával a legrettegettebb földi ellenségen: a halálon is győzelmet arat. Az igék halhatatlanságának gyönyörű szimboluma ez.

Amilyen megnyugvást önt ez az alkalom a keresztény lélekbe, olyan jól esik a tudatnak általában megpihenni a gondolaton, hogy az eszme a megpróbáltatások, a szenvedések, üldözések hosszú során át, még a halálon túl is él. Hogy az nem mulik ki az áldozatok életével, hanem ott él a sirok fölött is!

A kereszténység igéjének győzelménél ünnepén politikai világunk is megszokott állapotára egy pillanatra, hogy visszatekintsen megfutott utjára.

Mi azonban elhagyjuk most a régmúlt idők szigorú megpróbáltatásait, melyek eszménket számos kálvárián és Golgotán kergették keresztül, szomorú képet találunk mi a nemrég lefolyt időkben is eleget. Hogy az igaz eszméket jellemző harcokról beszélhessünk, nincs szükség arra, hogy lezárt történelmünk véres lapjait olvassuk végig, elég ha a jelenre utalunk. Csak nyitva kell tartani szemünket, hogy lássuk, nemzeti eszménk ellenségei miként vonulnak föl ma is ellenünk és nyitva kell tartani füleinket, hogy halljuk a tagadás jelszavát: Feszítsd meg, feszítsd meg!

Sőt, ami az utóbbit illeti, a közelebb eső lefolyt idők során nem

hallottuk azt soha hangosabban, mint most.

A sötét képek festésével azonban ne rontsuk az ünnepi hangulatot. Ma, midőn a keresztény világ eszméjének diadalkorát ül, ha már a mi igazunk győzelméről is be nem számolhatunk, ne írjunk olyan dolgokat sem, amelyek a győzelembe vetett hitet megingatni alkalmasak lennének. Kishitű ember úgy is van elég.

Pedig, pedig ami a kitartó küzdelemre erőt, s a diadal pusztá kiltására is elszántaságot nyújt, az, ami a cél érdekében minden áldozatra, még az önfeláldozásra is képesít: csak a hit lehet. Az eszme győzelmébe vetett erős, törhetetlen hit.

Megvolt ez mi bennünk is — régen, s amíg megvolt, csodákat mivelt a nemzet, csodákat eszméjének diadala érdekében.

De vajjon elmondható-e, hogy nemzetünk éltető eszméjének ez a föltétele ilyen változatlanul él bennünk? El-e bennünk a hit nemzetünk egységessé tétele iránt olyan erővel, hogy az bennünket hasonlóan kitartó küzdelemre s nagy áldozatokra is képesítene?

Nem kell sokat vizsgálnunk, hogy konstataljuk a tény, mely szerint a régen áhitattal élesztgetett, táplált eszme: az egységes magyar nemzeti állam képesítésének eszméje, ma jelentőségében annyit változott, hogy egyes pártok közönséges jelszavai közé süllyedt.

Ezt mi, az eszme barátai is kénytelenek vagyunk elismerni. De amikor

leszögezzük ezt a szomorú tény, lelkünk egész hitével utasítjuk vissza a fölfogást, mintha ez a jelenség az eszme életrealitásának hiányát, halála előjelét jelentené. Az az igazság, mely egy évezred hosszú küzdelmeinek kalvariáját járta végig, amely a golgoták után is újból és újból föltámadt: azt saját fainak közönye megakaszthaja haladásában, de kivégezni nem lesz képes soha. Ül az a legmerekvebb hitelenség fölött is.

A megváltozott korszakkal, az egyén jogainak előtérbe tolásával magyarázzák sokan a közönyt, amiből annak jogosultságát is igyekeznek kimutatni. De kérjük mi, vajjon odáig kellett-e haladnia annak az ugynevezett korszaknak, hogy az egyén önzése létjogot kapjon még a nemzet életének rovására is?

Elég, megállunk itt, hogy előre láthassuk az eseményeket, melyek a dolgok természetes rendje szerint elkövetkeznek. Elég végigtekintünk mai helyzetünkön, hogy abból a jövő szomorú eseményeit lesztűrhesstük. Elég meglátnunk a kárt, a betegséget, hogy erről a vég jusson eszünkbe, ha minden a régiben marad...

Ma a keresztény világ eszméjének diadalát ül. Győzelmét biztosította a hit. Merítsünk mi is eszménk nagy hirdetőitől, vértanúitól erőt, ihletet. Merítsünk hitet, erős hitet, nemzetünk igazának győzelmére iránt, mely kitartó munkásságra, küzdelemre képesítsen bennünket, minden lépésünkkel közelebb hozván a nemzetet a biztos győzelem felé.

KÜLÖNLEGESSÉGEK
Borsalino-kalapok, cipők, magánköttők, ingekben stb.
dus választékban LANG M. ÉS FIA divatáruházában
Turócszentmártonban.

A cseh-tót barátkozás.

Többször megemlékezünk arról a mozgalomról, mely a legutóbbi időkben egyre nagyobb és szélesebb mérvet ölt: a cseh-tót barátkozásról. Feltártuk a csehek terveit, hogy egyrészt közgazdasági, másrészt pedig az irodalom terén mely eszközökkel iparkodnak beférkőzni Felsőmagyarországba, hogy propagandát csináljanak annak a merész tervnek, melyet a Palacki Ünnepély alkalmából néhány év előtt már Dula Máté ur is hirdettet: a tótság teljes elcsehsítésének.

Hogy ennek a vakmerő és szemtelen tolatkodásnak már is van kézzelfogható eredménye, az kétségtelen. Ezen nem is csodálkozunk. A cseh tőkélvő táplált pénzintézetek és iparvállalatok — akarnya, nem akarya — szolgálják ezt az irányzatot, a cseh és amerikai pénzzel lepusztított nemzetiségi lapok pedig — melyek csak a magyar törekvésekkel szemben féltek a tótság anyanyelvét — készséges uszálhordozói a csehek nagyrautó terveinek, főleg mióta Hodzsa ur állt a cseh-tót barátkozás vezetőinek élére.

Nem állítjuk, hogy a nemzetiségi körökben kivétel nélkül behódoltak ennek a hóhortnak, sőt biztos tudomásunk van ennek ellenkezőjéről, de a teljes sikerhez nem kérdésseltek egyéb, mint hogy ez a kis csoport, mely nem tilt fel eddig ennek a maszlagnak, meddig bírja a nagy többség erős agitációjával szemben az eddig sikeres ellenállást.

A csehok — úgy látszik — már biztosra veszik sikereiket. Legalább azt hirdetik lapjaikban, melyek közül egyik csak nemrégben elmékedett e kérdésről s öntelven konstatálta azt a tényt, hogy a cseh befolyás, melyet eddig a magyar politikai irányadó körök lekicsinyeltek és negligáltak, mindinkább kezd érvényesülni a magyarság politikai magatartásánál, ami a nemzetiségi kérdés elnézőbb és enyhébb kezeléséből is kiválglik.

— Van-e valami politikai jelentősége a

csehok tótok iránti érdeklődésének, — veti fel a kérdést a cseh újság. — vagy tisztán platonikus jelenség-e ez, mely absolute figyelemre nem számíthat?

A feltett kérdésre maga felel a következőkben:

— A magyarságban bizonyára van akkora önrzet és büszkeség, hogy teljesen figyelmen kívül hagyóók a cseh népek, a tótok iránt tanusított szimpátiájának gyakori megnyilatkozását, ha ennek nem volna eminenter politikai jelentősége. De nem hagyhatták szó nélkül azt a kampányt, melyet a csehok indítottak meg az országgyűlésen és a delegációkban a tótok és a többi elnyomott nemzetiségek érdekében. Maga Wekerle kénytelen volt beismerni, hogy ez a kampány határozottan nagy befolyással volt a magyar pénzügyi viszonyok kialakulására.

Majd így fejezi be elmékedését:

— A mi feladatunk, hogy ebben a harcban, mely Magyarországon a nemzetiségi egyenjogusításért folyik, tót testvéreink oldala mellett álljunk és védelmükre keljünk szavunkkal, melynek ma már Magyarországon is határozott súlya van.

Hála istennek, ma még nem éreztük a cseh befolyásnak ezt a súlyát Magyarországi politikai háztartásában, de lehetséges, hogy idővel, főleg ha a cseh-tót barátkozásnak szabad teret engedünk, ha nem koppint a körmére a magyar kormány ezen irányzat ágenseinek, ez a befolyás oly tényezővé alakulhat, mellyel számolnunk kell.

És ennek a körömrre koppintásnak ideje már is elérkezett; mert a világá kúrtölt meghátrálás, a cseh lap szerint hirdetet *enyhébb kezelés* — mindig nagyobb és nagyobb szarvakat ad nemcsak a cseh, de a magyarországi kolompokoknak is, s nem lehetetlen, hogy a közel jövőben oly politikai tüntetéseknek leszünk tanui, mely egyenlő lesz a magyarság arcu csapásával, de a melyet megakadályozni módunkban lett volna.

Ugy hisztük nem igen kell keresni a módokat, melyekkel e megnyult barátkozásnak nyakára hághatunk, csak egy kissé ki kell nyitni szemünket, a módokat előtűnk felkúsznak leplezetlenül.

És mi reméljük, hogy a magyar kormány észreveszi mindazt, amire mi élzünk és amit mi az elmégesedett kérdés orvoslásra helyesnek találunk.

Amerikából.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő ur!

Legutóbbi levelemben beszámoltam arról az erzsakoskodásról, mellyel a Tót Liga bélyegeit és érmeit terjeszti. Most magáról a Ligáról mondok el néhány jellemző dolgot.

Alakult két évvel ezelőtt, mint minden más itt működő tót egyesület „a nemzeti célok, eszmék kivására”. Minden vagyona, valamint első tőkéje is közadakozásból gyűlt össze, mit az egyes már meglévő testületek közvettettek a szegény munkás nép verejtékének csöppjeiből. Ma már 20.000 dollár mutat ki a mérleg tiszta vagyon gyanánt. Működése egész a legutóbbi időki mindössze a haracosásban merült ki. Szemmel látható egyéb sikert fölmutatni nem volt képes. Csak midőn az elégtelenség itt is kezdte feltűni fejét, határozta el magát az elnökség, hogy a tett mezejére lép. És dolgozni kezdett. Első teendője az volt, hogy a budapesti Slovenský Tyždenniknek, a szakolcai Ludovik Novinynek és a Turócsaszentmártoni Náródnie Novinynek 5105 dollár küldött segélyt gyanánt. Ha egyebet soha sem tett volna is ez az egyesület, orvel az egy tétével is elárulta, hogy milyennek azok a nemzeti célok, melyeknek szolgálátába szegődött. A segély kiutalása újabb alkalom volt megnyitni az adakozás zslipeit. A fejedelmi szubvenció — ugymond — nagyon igénybe vette az

T Á R C A.

Különös történet.

Irta: Zsoldos László.

Én, már mint hogy emberemnek az öntudata, itt ültem ni, rendes helyemen, a kuckóban, szokásom szerint nem téven egyebet, mint csöndesen szemlélve, mi történik körülöttem idebent az agyan s odakint a furcsa nagyvilágban, hol istennek annyiféle fajta állatja kereng (valóban nehéz volna megfejtennem, mi végből?).

De a hivatásom nem is az lévén, hogy oly kérdéseket fejtsek meg, a melyekhez nem értek, be kell érnie vele, ha olyasmiről fogok beszélni önnek, amit magam is tudok, mert átéltem. Ha untatni találok, csak szóljon, abba hagyom. Hogy a világért som? Hehe, kedves uram, ön nagyon jó modoru ember; éppen olyan, mint az én emberem is volt valaha, azokban az időkben, amikor egyebek közt ez a történet is akar szólni.

Tehát, miként már említettem, itt ültem a kuckóban és csöndesen szemlélődtem; — vagyis helyesebben szólva: ügyeltem, hogy semmi se történjék emberem agyvelejében s általában egész testével, amiről ne volna tu-

domásom. Afféle szerep ez, tudja, mint az invalidus kerti-őr, aki, hogy legyen mégis mivel bibelődnie: leül a muzeum-kertben, vagy a József-téren a padra egy árnyas fa alá s vigyáz a gyerekekre, hogy hancurozás közben be ne tapossanak a fűbe. Természetes, hogy az ósdi katonaruhás őr jelenléte hat is a pajkos fiatalságra s mivel tudják, hogy látja, mit csinálnak, nem is követnek el semmi olyant játszás közben, amivel rontanák a kertet, a kert pázsitját, virágait, fáit, bokrait, drótkerítéseit, vagy ülőhelyeit és ennek folytán magukra vonnák a vén katona haragját. Én is, mondtam, ilyen invalidus kerti őr vagyok az agyan s a fűre gondolatok, mondhatom, tiszteltem is tartják a jelenléteket s nem tesznek sem a szájjal, sem a kézzel, vagy bármely testrészrel nem tétetnek olyvasvalamit, amiről tudják, hogy nem engedném meg, hogy megtegyék, vagy megtéssék. Mikor azután estére elfáradok, uram, és nyugalomra térek, akkor előbb pihenőre küldöm, vagy legalább azelőtt, amikor még engedelmesséket, pihenőre küldtem emberemet is, aki szépen lefeküdt és elaludt velem együtt. Hogy a gondolatok közül, akiknek most már semmiféle testi erő és szerv nem volt rendelkezésükre, némelyek az én pihenésem ideje alatt sem tudtak vagy akartak lenyugodni,

s a maguk mulattatására bujócskát, fogósdit, vagy fantasztikus szinjátékot játsztak, önök ezt egy-e bár álomnak nevezik? — az agy nyitva hagyott folyosóin: s az uram, már igazán olyan ártatlan mulatság, aminek a szunnyadó szervek közül egy sem állván szolgáltatukra, semmi káros következménye sem lehetett s így ha nem is nyitlan, de hallgatagon bizást megengedhettem.

Sőt, ha nem vesszi tulzásnak, állíthatnám, hogy a gondolatok szórakozásának ez a neme nemcsak hogy ártatlan, de gyakran valóban kellelmes és szép is, hogy jöjjön be a világosság s ilyenkor odaült ágyam lábához az én hü komornám, az emlékezet és elmondotta, hogy az urfiam ki mindent játszadoztak az éjjel? Azt játszták, hogy valamennyien elemmentek messze vidékre s zöldszalus házikójából a habfehér nyoszolyáról elhívták a szép szőke falusi kisasszonyt, akinek a mi emberünk, ez a (gyakran látam tükörről) megnyerő képi, csinos, fiatal festő — mert festő, kérem alássan, igen — éppen a vőlegénye készült hogy legyen; — a kisasszony eljött s mosolyogva beszélgetett az alvról, aki szerelemittasán cirógatta szép, fehér kezecekjét, miattal egyre csak ezt hajtogatta szuszoga:

— Édes... Édes...

egyesület vagyonát, ezt pótolni kell, ha csak a kifüszött szent célokat kockára tenni nem akarják. S hogy a „nemzeti cél” általános frásisa alatt sejtőnek valamit, akkor adták ki a 25 centes pénzt Mudroň arcképével s akkor nyomták a bélyegeket is. Emeltem, hogy ezeknek milyen hangon csaptak reklámozot. A pénzdarabnak a tányomot számnak megfelelő értéket tulajdonítva, megkövetelték, hogy a tótok közzét, mint valódi „nemzeti pénz” maradjon forgalomban. A szegény munkás nép a maga körében úgy is bánik vele. Itt eszével forognak közköze esek az értéktelen fémdarabok, vesznek-adnak rajta s mely így bizonyos tekintélyt is nyert a hozzáfűzött vad ideák által. Mudrony Pált például, melynek képe ott van a pénzdarabokon, az együjti nép szétében, hosszában mint tót királyt emlegeti már.

Maguk a lapok úgy viselkednek, mintha azt a hitet táplálni akarnák. Valahányszor ugyanis I. Ferenc Józsefől van szó, a köteles tisztelőnek legparányibb részét sem fizik nevéhez, kiméleltlen, durva hangon beszélnek róla, mondván, hogy szabad kezét enged a magyaroknak a tótok elnyomásában. Viszont, soha sem felejtik el utána Mudroňt, mint a tót oszmák zászlóvivőjét, fővezérét agyabafőbe dicserni. Az erkölcsöknek ez az elvadásza a Slovenská Liga büne. Ilyen ez az új egyesület, amely a mások keservesen megszerzett fillereivel önmagát gazdagítja, a hatalmába kerített nyomorultakat az erkölcsi és anyagi fűnk felé kergeti.

Vármegyei élet.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegye közigazgatási bizottsága *Justh* Ferenc főispán elnöklete alatt a f. hó 13-án tartotta a rendes havi ülését.

Jelen voltak: *Beniczky* Kálmán alispán, *Záthureczky* Imre árvászeki elnök *Beniczky*

Ákos dr. főjegyző, *Csepcesányi* Sándor tb. főjegyző, *Rakovszky* Iván dr. aljegyző, dr. *Lax* Adolf tiszti főjegyző, *Kacavinczky* Kálmán kir. tanácsos pénzügyigazgató, *Skultéty* József kir. ügyész, *Künsterler* Károly dr. kir. tanfelügyelő, dr. *Boleman* János vármegyei tiszti főorvos, *Borbély* Kálmán kir. főmérnök, *Keviczky* Imre közigazdasági előadó, *Cseréi* Emil, *Klímó* Vilmos, *Rozsa* János, *Dulyovszky* Simon, *Roth* Emil és *Schultz* Lajos bizottsági tagok.

Elnöklő főispán a tagok üdvözlése után az ülést megnyitja.

Csepcesányi Sándor tb. főjegyző bemutatja *Darula* János és *Javorniczky* Mihálynt kérvényét, melyben a nevezettek, katonaköteles fiaik részére, kivételes nősülési engedélyért folyamodnak. A kérvények pártolólág terjesztettek fel a honvédelmi miniszteriumhoz.

A bizottság elé terjeszti *Duhony* Franciska kérelmét, melyben az ingatlanaira bekebelezett ápolási költségek törlesztését kéri. A törlesztés iránti engedély a tiszti főjegyző véleményes jelentésének meghallgatása után kiadott.

Bemutatja *Fábrý* Pál bíjátikai lakos folyamodványát, felmerült ápolási költségeinek az országos betegápolási alap terhére leendő átvétele iránt. A kérvény a m. kir. belügyminiszteriumhoz pártolólág terjesztett fel.

Előadja *Gyurcsák* Kornél és *Köteles* Joachim kérvényét, vasuti tttávtálaton belül leendő építkezés engedélyezése végett. A kérvények megfelelő eljárás végett a vasuti és hajózási főfelügyelőséghez küldettek meg.

Bemutatja a zniói körjegyző által egybeállított s behajthatatlanná vált utadók törlési jegyzékét. Az ügyiratok véleményezés végett a számvétséghez tétettek át.

Záthureczky Imre árvászeki elnök bemutatja az árvászek első negyedévi ügytorgalmáról szóló kimutatását. Tudomásul vétették.

Boleman János dr. megyei főorvos 1908. évi március havi jelentéséből kiemeljük a következőket: A március havi közegészség-

ügyi állapot általában elég kedvező volt. Leggyakrabban a légzőszervek hurutos bántalmai fordultak elő. A szklenői tüssjárványról igen megnyugtató jelentések érkeztek. A helyben fellépett vörheny nem öltött járványos jelleget. Az előfordult 9 eset igen enyhe lefolyású volt.

Ebmarás miatt egy egyén a budapesti pasztörintészetbe szállítottattott. Törvényszéki boncolás két esetben eszközöltetett, egy akasztott ember és egy szívvelhűtésben elhalt asszony hulláján.

Orvosi bizonyítvány tíz esetben állítattott ki.

Kacavinczky Kálmán kir. tanácsos pénzügyigazgató bemutatja az általa képviselt közigazgatási szak 1908. évi március havi állapotáról szóló jelentését. — E szerint a jelzett hónapban befizettetett állami egyenesadóban 9527 korona 11 fillér, hadmentességi díjban 94 korona, országos betegápolási pótadóban 229 korona 60 fillér. Ez a befizetés az előző év hasonló időszakához képest egyenesadóban 12925 korona 36 fillérrel, hadmentességi díjban 12 korona 50 fillérrel kedvezőtlenebb, míg országos betegápolási pótadóban 70 korona 80 fillérrel kedvezőbb.

Az említett befizetések után az elmúlt hónap végével hátralékban maradt 100856 korona 62 fillér egyenesadó, 16446 korona 24 fillér hadmentességi díj és 3411 korona 89 fillér országos betegápolási pótadó, mely hátralék a múlt év hasonló időszakához viszonyítva, egyenesadóban 14583 kor. 45 fillérrel, hadmentességi díjban 297 korona 57 fillérrel, országos betegápolási pótadóban 1732 korona 57 fillérrel kedvezőbb.

Végül bejelenti, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és intézetek 1908. évi adójának kivételéhez szükséges intézkedések megtörténtek.

Künsterler Károly kir. tanfelügyelő havi jelentését a következőkben ismertettük:

Aztán egyszerre csak átkapta a lány lágy derekát és akkor — fejeste be komornán, az emlékezet — akkor föl tetszett ébredni s az urfiak sztrebbentek és bebujtak az ágyaikba, hogy rajta ne tessék kapni őket a kimaradáson.

Emberem pedig, ahogy kinyitotta a szemét, nagyot nyujtósított és tisztán hallottam, amint a szerelem (aki mindez éjjeli játékokat rendezte) megszólalt az ajkán:

— Istenem, milyen kár, hogy fölébredtem!

Egyszer azonban s ez az, amit voltaképpen el akarok mondani önnek, mindez iszonyuan megváltozott. Emberem, a festő, engedett a vágy folytonos erőszakoskodásának és egy szép napon felült a vonatra, hogy háztűznézőbe menjen a nyájas falusi házhoz, ahol a szőke kisasszonyka lakott. A vágyakozásnak az elutasítás napján, kérem, nem volt egy perc nyugvása. Egész nap nem szólt senkikhez kültünk, mialatt folyton csak ezt mondogatta magában:

— Ó, csak már ott volnék! Csak már láthatnám!

Ikerestvére, a szerelem, már kevésbé epkedett. Ő nyugodt volt, boldog és tittelmes, mert hiszen ő ugys mindig együtt volt a drága leánnyal; s ha tudjuk, vagy legalább úgy képseljük, hogy valaki a miénk, a távol-

ság gyakran csak erősebbé s elégedettebbé teszi a szerelmet és a távlat csak jobban, szebbekké domborítja ki a vonzó körvonalakat testen és lelken egyaránt.

Aztán megérkezünk s én — másodsor ismétlem, mert céltalan feleségem elsodort a tárgyamtól — a kuckóba ülve szemlétem a kicsiny társaságot, mely — harminc éve már ennek — az asztalnál ült, vacsorászva.

Mellettünk, vagyis az én festőm mellett jobbra ült *Marika*, a szőke kisasszony, a ki nekem emberünk, mint a főbbi gondolatoktól hallottam, másnap akarta forma szerint megkérni a kezét. Balról senki, csak az asztalfőn ült a kisasszony atya-ura, annak a jobbán, szemben a leánnyal a háziasszony, amellel pedig éppen átellenben az én emberemmel a szomszéd birtokos, aki, mint az ablakon keresztül látni lehetett, egyre ártette és fölötötte a poharakat. Vagyis nem annyira az összes poharakat, mint inkább csak a magát, de különösen a mi szerelmes emberünkét, a festőt.

Meg kell jegyezmem, hogy eddigelé mi még sohasem éreztük emberünk fejében a mámort, mert jó fiu, szorgalmas és ráadásul tehetséges művész létere — csodálatos, de egyáltalában nem szokta meg az italt; hogy miért, magam sem tudnám megmagyarázni,

mivelhogy a józanság ez az állandó, változatlan fajtája — amint hallottam — fölötötte szoktalan.

Azt hiszem különben, mindeennek az volt főképen az oka, hogy emberünk már művésziskolai növendék korából, tehát éve sora óta szerelmes lévén a szőke leányba, gondolatai éppen ezért nem a mulatáson, hanem az iparkodáson és előretörésen jártak, hogy olyan helyzetet teremthessenek a számára amelyben azelőtt életet bírjon alapítani. Ah, uram, én nem igen szoktam elmélkedni az ilyesmin, de úgy vélem, a szerelem, ez a nagy képzelődő, erős egy legény, s ha kedvére cselekszenek, sok szépet és jót, ha pedig ellenére tesznek, sok rosszat képes elkövetni.

A velünk átellenben ülő szomszéd birtokosnak tehát — ma is emlékszem a nevére, *Ödönnek* hívták — szemmel láthatólag rossz szándéka volt festőnkkel szemben. Mi azonban, mi ostoba tapasztalatlan fej, minderre csupán később, sőt ami még rosszabb: későn jöttünk rá s akkor, a válság perceiben egészen gyanútlanul gondoltuk róla, hogy bár kissé mulató, de igen kellemes és jóindulatu ember. Hiszen, istenem, oly elősékenyen tudta telti tülni a karcsu poharat s anyni szeretetreméltóság tetszett ki a hangjából, mikor emberünkkel koccintott:

A szentmárjai róm. kath. iskola épülete, amint erről az iskolafelügyeleti alkalmával meggyőződött, az igényeknek nem megfelelő. A hitközség ez okból új épületet felm. A tanítás eredménye egyébként *elégséges*.

A laszkári ág. hitv. evang. iskolában a tanítás eredménye *elég jó*, a magyar nyelv tanítását illetőleg a multhoz képest nagy haladás észlelhető.

A kiscsepényi, nagysepcsényi, felső-stubnyai, ivánkaföldi és jézernici állami iskolákban a tanítás eredménye *jó*.

A dubovói ág. hitv. evang. felekezeti iskolában a tanítás eredménye *nem kielégítő*. A kir. tanfelügyelő figyelmeztette a tanítót kötelességének pontosabb teljesítésére.

A znióváraljai képző intézetben a rend és fegyelem példás. Az állami leány és gyakorló iskolában a tanítás eredménye *jó*. Vrickón a tanítás eredménye *elégséges*.

A szklabinaváraljai ág. hitv. evangélikus iskolában a tanítás eredménye *nem kielégítő*. A tanító kötelességének pontos teljesítésére hivatott fel. Ha jobb eredményt fel nem mutat, az államsegély felfüggesztése kiállításba helyeztetett.

A turócszentmártoni II. számú óvodában a tanítás eredménye *jó*. Az izraelita iskolában *jeles*.

A szucsányi állami elemi iskolában a tanítás eredménye *jó*. A róm. kath. iskolában *elég jó*. Az evang. iskolában a tanítás eredménye csak a felsőbb osztályokban *kielégítő*, ellenben *Helvig* Gyula által vezetett osztályokban *nem kielégítő*. A kir. tanfelügyelő komolyan figyelmeztette a tanítót eljárása következményeire, egyben a miniszternek a tapasztalatról jelentést tett.

Végül a közigazgatási bizottság által felterjesztett államsegély kérvényekben történt miniszteri döntéseket adta elő.

Keviczky Imre gazdasági előadó mezőgazdasági és állattenyésztési állapotáról szóló

jelentésével lapunk közigazgatási rovatában foglalkozunk.

Több tárgya a bizottsági ülésnek nem lévén, elnöklő főispán az ülést bezárta.

Hangverseny.

Minden hangversenyről örömet teszünk jelentést olvasóinknak, mert azoknak bő látogatottsága legjobb bizonyítéka annak, hogy ma már nemcsak közérdeklődés tárgyai, hanem közhasznúságnak hivatrak eleget tenni. Már régebben említett tettünk arról, hogy egy társadalom szellemi nivójának fokmérője, annak érdeklődése a szépművészetek iránt. S ezen alapon — az idei évadot szem előtt tartva — társadalmunknak a legjobb bizonyítványt állíthatjuk ki, mert az összes hangversenyeken impozáns számban jelent meg közönségünk. Ez természetesen elsősorban azon lelkes kis társaság érdeme, amely céljával tűzte ki a zene népszerűsítését. Reméljük, hogy eddigi sikereik csak jobban fogják őket esztendőzni, hogy megkezdett munkájukat fokról-fokra előbbre vigyék.

Főösleges talán megemlítenünk, hogy ez a kis társaság a helybeli műkedvelői zenekar.

*

A f. hó 11-én megtartott hangversenyt a Gyermekvédő Liga javára rendezték annak buzeró elnökű. Megyénk legkiválóbb műkedvelői siettek segítségükre, hogy a hangverseny fényesen sikerüljön. Bátran merjük állítani, hogy ez volt az idény legsikerültebb hangversenye.

A műsor változatos, az egyes számok magas színvonalán állók, mégis mindenki részére élvezetesekek. Az 1. szám Mendelssohn Nászindulója volt, melyet a zenekar adt elő nagy hatással, kitűnő játékkal. A taps szüntével két igaz művész lépett a dobogóra,

Andalits Irma és Boldis Ignác. A közönség óriás tapsal fogadta a két művészt, mindenképpen azon szíven hitben lévén, hogy a bekövetkező zsendő játékért ez csak csekély előleg. Raff. Tarantelláját játszották elsőnek. Szédítő go-bessséggel, azonban mindenütt tisztá kiemelkedő dallam vezetéssel. A primoban majd szekundoban felzendülő vezérmelodia minden szépségében érvényesült. A legkisebb minuciáig kidolgozott, a raffináltságig finomított előadást kaptuk. A tomboló taps elűléstől Weber gyönyörű négykezesét, a „Felhívás táncra” játszották, ahol különösen Andalits Irmának, már sokszor dicsért brillánsan győző futamtechnikája volt bámulatramoltó. Az egész játék alatt egy pissenés nem volt hallható (sajnáljuk, hogy ezt mint kivételes esetet a közönség dicséretére ki kell emelnünk) s a remek játék egy billentése nem vezetett kárba. Ezután a zenekar játszotta Moszkowsky II. Spanyolnótát kitűnő összjátékkal. Rádásul a Varázsköringből, játszottak néhány számot. Fischer Irénke az országos zenekadémiá növendékének éneke következtet ezután. Loeve: Az óra című dalát énekelte. Althangjának bársonyos simasága, különösen a középső regiszterekben érvényesülő tömörsége, finom előadása, fejlett dinamikája s máris kiváló énektechnika természetessé teszi az elért óriási sikert. Magyar dalai frenetikus tapsot kellettek s sok dallal s egy bájos francia szononnal kellett műsorát megoldania. Kísérője dr. Boldis Dezső volt, aki diszkrét alkalmazkodással látta el szerepét. Mint zeneszerző, ő is lelkes ünneplésben részesült a „Mikor ajakadról elröppent az eszük” című dal előadása után. A utolsó zeneszám Offenbach örökszép Barcaroleja volt. A zenekar itt mutatta be óriás fejlődését. S külön ki kell emelnünk a fufurósk precíz, finom játékát, amely remekül simul a vonások szélesen folyó dallamához. A zongora — ez kitűnő játékosának dicsősége — teljesen pótolta az előírt hárfát.

Az első egyfelvonásos: „Megjött a papa”, egy bájos idill, amelynek szereplői igazán kifogástalanul játszottak. Kosuth Anna oly természetes bájjal adta a kis feleséget, hogy „igazi” színésznő is megirigyelheite volna finesz, átértett játékát. Dr. Boldis Dezső, a férj, épp oly jó volt komoly szerepében, mint a multkori komikus figurában. Wunder (a papa) újból bebizonyította, hogy a legjobb dilettánsok sorában követelhet helyet. Dugovics Duci (szobaleány) első debütje igen sikeres volt s mire hosszú szoknyát kap, bizonyonnyal egyik legjobb műkedvelőnk lesz. Ki kell emelnünk a precíz, egybevágó, elegáns összjátékot, mint a rendező érdemét.

A másik darab: „Az oroszánbőr”, burleszk komikumával hatott. Tág teret nyit a szereplőknek tehetségeik csillogtatására. S a szereplők egy mondatot sem ejtettek el. Rakovszky Iván dr. számtisztje kabinetalakítás volt, már maszkja is óriás derült keltett. — Kitűnő volt hű életpárja, Andalits Irma, akinek toalettje már maga is fél sikert jelentett, viharos kitörései pedig állandó derűben tartották a közönséget. Elsőrendű alakítást nyújtott Gadl (végrehajtó), kinek játékánál csak a borvirágos orra volt fényesebb. Cohn Margit és Krompasky mély érzéssel adták a szerelmes párt. S azt hisszük, hogy legjobban megdicsérjük Cohn Margitot azzal, hogy játékbéli tehetsége kiválóan érvényesült Krompasky

— Idvet kívánok, Elemér! Idvet! (tudniillik, hogy; üdvöt).

Avagy hogy:

— „Sohse nem” iszunk, Elemérkém? „Sohse nem?”

Vagy még másik változat szerint:

— Hát csak az isten értesse a mi kedves Mariskánkat, ugyebár?

Természetes, hogy mind a beszédekre koccintásnak, a koccintásra pedig ívának kellett következnie, s egyszer csak azon veszem észre magam, hogy a szerelem, akinek ugyáltszik, fejébe szállt az ital, nekidüleszkedik emberünk fejének és mint a lobogót, mikor félabórcra eresztik, lehuzza, egészen a Mariska válla felé. Ugyanebben a pillanatban egy gondolat ideszaladt hozzám és sug valamit:

— Nézze csak! Mekkora pislant emberünkre a mama!

— Eh — tolja félre utjából a másik — hadd pilantson, ha kedve telik benne! Holnap ugysis megkérjük a Mariska kezét... és akkor ugysis az övé (tudniillik az emberünké) lesz!

— Hogy néz rá ez a lány! Milyen ijedten! Rántja meg egy harmadik gondolat a ruhám szegélyét.

Kábultan, szinte megrémülve tekintek oda: csakugyan láttam, a szép szöke leány olyan

elhajló mozdulatot tett, mintha vissza akarna húzódni a festőtől. S láttam, amint az apa meg a mama bosszus és megbotránkozó tekintettel néznek emberünk felé, majd pedig igenőleg bólintanak valamit a szemközt ülő birtokosnak, aki csendesen, inkább a foga között (őh, ezt még egészen jól hallottam) suttogeta, sordítva:

— Lássá, hogy elázott? Lássá? . . .

Másnap azután egyszerre nyílik az ajtó, s belép rajta Mariska atyja ura, a házigazda, s a szokása szerint, bár meglehetősen rideg udvözlés után, eképp szólítja meg a mi szegény, kábult agyvelejtű festőnket:

— Remélem, kedves öcsém, itt maradsz a Mariska eljegyzésére . . .

— S látván, hogy a mi fejünkbe bizony vajmi nehezen fér be még az ilyen rejtélyes meghívásnak az értelme, fagyos kissé gunyos mosolylyal tette utána magyarulva:

— No igen, az eljegyzésre . . . Ödönnel.

. . . Az öntudat, mint aki már igen beletörődött a sorsába, egykedvűen tette utána:

— A festő, természetesen, még aznap visszautazott. En rám azonban — fejezte be szavait — én rám, ugyáltszik, nagyon megharagudott, mert attól az estétől fogva többé egyetlen egy éjszaka sem aludt el velem egyidőben. Mindig én döltem ki hamarabb.

játéka mellett is, aki pedig a legjobb műkedvelő színészünk. A rendezés és összejáték elsőrendű volt s igazán nem tudnók eldönteni, hogy Rakovszky mint rendezői talentum vagy mint előadó művész nagyobb-e?

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel felkérjük a t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük március végével lejárt, szíveskedjenek azt mielőbb megújítani.

Azon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátralékokban vannak, ezuttal is tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiadóhivatalunkba mielőbb eljuttatni szíveskedjenek.

A „Felvidéki Híradó“ előfizetési ára:

Egész évre — — — — — 8 kor.
Fél évre — — — — — 4 „

A kiadóhivatal.

H I R E K.

A Fmke közgyűlése. A Fmke turócvarmegyei választmánya mult vasárnapra hirdetett közgyűlése, tekintettel arra a körülményre, hogy az ügyvivő alelnöknek Budapestre kellett mulhatalanul távozni, a pénztáros pedig megbetegedett, nem volt megtartható. Az elnökség tehát úgy határozott, hogy a tervezett közgyűlés a folyó hó 26-án fog megtartani, amiről a tagok külön meghívón értesítettek.

Jutalmazásra ajánlott tanítók. A kir. tanfelügyelőség az 1907. évi XXVII. 1.-cikk 4. §-a értelmében a népnevelés terén kiváló érdemeket szerzett tanítók közül 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlék elnyerésére, a közigazgatási bizottság legutóbb meg tartott ülésén *Rosenzweig* Arnold helybeli Izraelita hitközségi tanítót, *Wesely* Imre ruttkai állami iskolai tanítót, végül *Rieschnszky* Matild mossóci állami iskolai tanítónőt hozta javaslatba. A javaslatához a közigazgatási bizottság is egyhangulag hozzájárult. A jutalmazásra ajánlott tanítók oly kitűnő népnevelők, hogy a javaslatához a miniszter hozzájárulása is biztosítva van.

Eszkívő. *Martincsek* Károly árvaszéki aljegyző a folyó hó 22-én vezeti oltárhoz *Akantisz* Irma kisasszonyt néhai *Akantisz* Rezső volt közalapítványi erdőmester hájós leányát, Debrecenben.

A központi választmány állása. A vármegye törvényhatósági bizottságának központi választmánya a folyó hó 16-án ülést tartott, melyen az 1909. évre összeállított választói összeírás munkálataira tette meg a szükséges intézkedéseket.

Egy erdész szerencsétlensége. Mint megilletődéssel értesültünk, a folyó hó 15-én rendkívül súlyos baleset érte *Barrois* Károlyt, *Révay* Ferenc báró erdészét. Motoros kerékpáron indult el a jelzett napon Mossóczról Turócszentmártonba, hogy itt a hó közepén szokások fizetéseket eszközölje, Károlyfalu mellett azonban a sebesen haladó motoros kerékpár — eddig még ki nem derített ok miatt — felfordult s az erdész az utmenti

árokba bukott, hol súlyos sérülései következtében eszméletlenül került el. Az arra haladó kocsisok csak jó későn vették észre a szerencsétlenséget, mikor is kocsiha emelve, visszaszállították a széles körben ismeret és kedvelt erdész Mossóczra. Mint halljuk, főbb súlyos természeti csonttörést szenvedett az esés következtében.

A „Szepesi Lapok“ tótul. Többször megemlékeztünk arról a nagyszabású mozgalomról, melyet Szepesvármegye hazafias közönsége indított meg azon céllal, hogy a neoinzései sajtó által meghurcolt főpástorának, eme piszkoló sajtó aljas rágalmaival szemben elégtételt szolgáltatasson, sőt törhetetlen ragaszkodásáról és szeretetéről biztosítsa. Emne mozgalmakról, most a „Szepesi Lapok“ szerkesztője egy tót nyelvű rendkívüli kiadásban számol be a köznépnek s egyben közli a püspök azon levelének hü fordítását is, amelyben a főpástor, Magyarország ellenégeivel szemben folytatandó harcot hirdeti. A félrevezetett tót nép e lap útján tisztán fogja látni, hogy a püspök ellen felhozott vádak egytől-egyig aljas és piszkos rágalmak. Lap-társunknak csak gratulálhatunk e hazafias vállalkozásért.

Új gyógyszerár. A m. kir. belügyminiszter folyó évi 41820. sz. alatt kelt rendeletével az eddigi főgyógyszertár helyett egy önálló gyógyszerár felállítását engedélyezte. Az adományozás jogát a vármegyei közg. bizottság hatáskörébe utalta.

A szklénó ifjúsárvány — a beérkezett jelentések szerint — már szünőfélben van. A járvány elfojtása körül igen nagy érdemeket szerzett *Guitman* Gyula dr. felsőbubnyai körörvos, ki személyesen vezette a veszélyes járvány elfojtása végett szükségessé vált óvintézkedéseket.

A kitűnő hírdő *Maison Strauss* turócszentmártoni női- és gyermek-kalapdivatárú kereskedő értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy bécsi tavaszi bevásárlási utjáról visszatérván, az ez idei tavaszi divat legválasztékosabb, s a legbizarrabb izlést is kielégítő újdonságait hozta magával, amelyek máris megismerhetőek és tüzletében kaphatók. — De különösen figyelmébe ajánlja a n. é. hölgyközönségnek nagy választéku fűzőraktárát és azon körülményt, hogy egyik elsőrendű bécsi női kalapdivatüzlet volt vezetőjét sikerült alkalmaznia és így a legmagasabb fokú női divatigényeket is képes kielégíteni.

Munkásszerencsétlenség. A turáni vashid javításán dolgozó munkások közül *Trojanovszky* István lakatos munkaközben lebukott a hid mellett emelt állványról. Szerencséjére nem vesztette el lélekjelenlétét s megkapta a hid vasszerkezetét, azon függve maradt. A segítségére sietők azután kimentették kelemetlen helyzetéből s néhány súlyosabb természetű horzolásból kivül egyéb baja nem esett. Balkezét azonban egyideig használni képtelen lesz.

Osvach. Renegátot, árulót jelent a cseh nyelvben. Nálunk a Felvidéken ezen szócska fogalommal vált. Akire a tót apostolok ezen szót kimondják, megbélyegzett kiktűszöbölt ember közöttük. Legújabb időben Jánoska lipótszentmiklósi nagytiszteletű ur portálja e szócskát. Utón-uttfélen, szócskéban és kaszinókban folyton alkalmazza. Alkalmazza pedig az ottani tót polgárság azon józan gondolkodásu s mondhatni legelőkelőbb részére, kik

nem tudták az ifjú pánszlávok olvakult és elvadult ázelméit tovább tőrni, kiléptek a tótágot eddig egyesítő kaszinóból és egy új tót kaszinó alapításán fáradoznak. — Pedig bárki és bárhol egész nyugodt lélekkel a nagytiszteletű urnak odavághatja a „csvach“ szót, mert ő az, ki az ottani békés tót polgárság közé az egyenetlenség konkolyát hinc

Garázda oigánylegény. *Gregor* András helybeli cigány a mult kedden delután beállított *Schultz* helybeli kereskedő üzletébe alamizsnáért. A kereskedő fia adott a cigánynak 2 fillért. Ezzel azonban *Gregor* ur nem volt megelégedve s követelőzni kezdett. Midőn szemtelensége miatt a kereskedő ki akarta utasítani, a cigány a nála levő husággal agyabugyálni kezdte a fiatalembert, ugyanarra, hogy a dühöngő ember kezei közül csak a szomszédoknak sikerült őt kimenteni. A cigányt a csendőrség letartóztatta. tette, ő az, ki a gondjára bízott lelkeket megmélyezte a pánszlávizmus mérges tanával, ahelyett, hogy erkölcsöt, testi és lelki tisztaságot prédikált volna.

Lebukott a fékezőről. *Ruttkáról* írja tudósítók, hogy az elmúlt héten *Hudák* János fékező, tolatás közben, egy mozdony által eltaszított kocsirol, saját vigyázatlansága folytán lebukott s bal kezén és bal lábán erős zúzódásokat szenvedett. A balesetet társai vették észre, kik rögtön orvosi segítség után láttak. *Hudák* sérülései könnyebb természetűek.

Kiss szerencsésje nagy! Köztudomásu, hogy a m. kir. osztályorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ez az ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az osztályorsjáték legutóbb megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg. Az új sorsjáték I. osztályának húzása május 21. és 23-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert *Kiss* bankházában (Budapest, Kossuth Lajos utca 13.) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert *Kiss* szerencsésje nagy!

Fatolvajok. *Gregor* Mihály, *Gregor* András *Cziczko* András jahodniki cigányok, *Sevik* Zsuzsanna jahodniki lakosnó udvarából, cigány módra fát akartak szerezni. A tulajdonosnő azonban észrevette a tolvajlást, s a lopott holmit visszakövetelte a tolvajoktól. Erre azután se szó se beszéd, a cigányok neki rontottak a szerencsétlen asszonynak, s alaposan helyben hagyták a saját portáján. Az asszony feljelentette az esetet a helybeli csendőrségnek, kik még aznap kézrekerítették a garázda cigányokat, a tolvajlást pedig feljelentették a helybeli járásbírósnak.

Saját magának ellensége mindenki, aki butorszükségletét nem szerzi be *Svehla* János jöhírt turócszentmártoni kárpitos és butorkaktáros cégnél, ahol valódi mahagóni hálószoba- és pallisander ebédülő-butorok stb. stb. oly nagy választékban és jutányosabb árrban kaphatók, mint bármely más nagyvárosi hasonló cégnél.

Olvasóink figyelmét felhívjuk lapunk mai számában közölt *Török-féle gyermekédképtiszt* hirdetésre.

A Liniment. Capsiol comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű hájiszerre lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idétek elő; sőt járványkórnaál, a kolera és hányóhasfolyás az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő hájiszer jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimenttel (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti áruvet elfogadni.

Kitűnő anyagokból készült
olcsó
sírkövek
kaphatók
STEINER LAJOS
Árúügynökségében
Turócszmarton.

Javitások és el-
évtől sírkövel-
tök kijavitatnak!
Levéli meg-
várra jövök!

ISKOLAI ÜGYEK.

Egy tanító megjutalmazása. Április hó 11-én sikertől unnepegyt rendezett a jezernici állami iskola. Ezen napot jelölte meg ugyanis vármegyénk kir. tanfelügyelője, hogy a rendezendő hivatalos unnepek keretén belül átadja Keviczky Nándor állami tanítónak a vallás és közokt. miniszter által részére a magyar nyelv terjesztése körül éveken át kifejtett sikeres és buzgó tevékenységének elismeréséül utalványozott 100 koronát. A hivatalos iskolai unnepegy végzetével felemelkedett vármegyénk érdemes kir. tanfelügyelője s méltatva a miniszter által kitüntetett tanító érdemeit pedagógiai és társadalmi szempontból, oda nyilatkozott, hogy nem volt nehéz feladat a sok jó tanító közel a kitüntetésre felterjesztendő legjobb tanító megtalálása Keviczky Nándor személyében, mert több-
szöri iskolalátogatása alkalmával meggyőződött, hogy valóban érdemeket szerzett az anyagi kitüntetésre, melynél sokkal nagyobb azonban az erkölcsi jutalom. Ezen kitüntetés — ugymond — szolgáljon buzdításul, hogy a megkezdett uton haladva, édes hazánk javára működjék továbbra is, mint a nemzet há nap számosainak egyik leghitebbike. — Ezek után gondnoksági díszítés tartott, melyben Pillárik István r. kath. plébános indítványára egyhangulag elhatározott, hogy Keviczky Nándor tanítónak ezen legfelsőbb helyről ért kitüntetésé az utókor számára külön jegyzőkönyvben megörökíttessék.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdaság és az állattenyésztés.

— A közgazdasági előadó jelentéséből. —

Vármegyénk területén az őszi vetések jól állteltek. Ujabbban azonban az állandó hűvös időjárás és az éjjeli erős fagyok miatt fejlődésükben kissé visszamaradtak. Remélhető azonban, hogy a beállandó kedvezőbb időjárás, a visszamaradt vetések fejlődésére igen kedvező hatással lesz.

A tavaszi vetési munkálatok, a helyi viszonyokhoz mérten, elég korán vették kezdetüket s legtöbb helyen eme munkálatok a teljes befejezéshez közelednek. Vannak azonban községek, hol a talajviszonyok miatt a tavaszi mezői munkák csak most kezdődnek.

Az állategészségügy kielégítő volt, kivéve a juhokat, hol a *métely* most az áttelelés után okoz nagyobb károkat. A takarmányhiány azonban már érezhető s igen szép tavaszi időjárásra lesz szükség, hogy a takarmányszükség be ne következzék.

Az évenként megtartanti szokott bikavásár április hó 4-én Pribócon folyt le. Felhajtott összesen 250 drb bika, melyek közül tenyésztési célokra eladott 114 drb. Es pedig:

Árvába és Liptóba	18 drb	5,320 K ért.
Trencsen megyébe	93 „	29,870 „ „
Zólyom	1 „	430 „ „
Turóc	2 „	570 „ „
Összesen	114 drb	36,190 K ért.

Amely örvendetes ez a körülmény, hogy gazdaságoságunk ily tekintélyes eredményeket ért el a fejlett állattenyésztés folytán, ép oly szomorú a lefolyt vásár alkalmával tett ama tapasztalat, hogy a vásárra került anyag a multhoz képest hanyatlott. Ennek oka abban keresendő, hogy a gazdaságosság jó része tenyésztési célokból, nem az arra tartott községi, hanem inkább saját tenyésztésű, néhány igen silány bikáit használja fel.

Eme bajon csak úgy volna segíthető, ha a hatóság hatályos intézkedéseket tenne az állattenyésztés fejlesztését illetőleg.

Itt emlékeztünk meg ama feltűnő körülményről, melyet az állattenyésztési felügyelőség is felpanaszol, hogy vármegyénk községei, a lefolyt pribóci bikavásáron teljesen tartózkodtak a vételtől, szükségleteiket nem fedezték s így a legjobb anyag, idegen megyékbe transportáltatott.

Pályázat erdősítési jutalmakra. A m. kir. földmivélsügyi miniszter az erdőtvörny (1879: XXXI. t.-c.) 165. §-ában körülírt kopár-, vízmosásos és futóhomokterületeken ez évben létesítendő, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására az országos erdei alapból tizenegy (11) nagy jutalmat, tíz (10) elsőrendű és kilenc (9) másodrendű elismerő jutalmat tűzők ki, u. m.:

három egyenként 1000 koronás nagy jutalmat (kettőt készpénzben, egyet disztárgyban),

négy egyenként 800 koronás nagy jutalmat (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

négy egyenként 600 koronás nagy jutalmat (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 300 koronás másodrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban) és

négy egyenként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, egyet disztárgyban).

Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (bérlok) azon erdősítésekkel versenyezhetnek, a melyek az 1879. XXXI. t.-c. 165. §-ában körülírt kopár-, vízmosásos, vagy futóhomokterületeken, állami pénzügyi igénybevétel nélkül a folyó év tavaszán vagy őszén foganatosítottak.

Megkiváratik azonban, hogy:

a) az 1000 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

b) a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

c) az 500 és 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 10 kat. hold terjedelműek, és végül

d) a 300—200 koronás másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold terjedelműek legyenek.

A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősítést az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitélésének idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat foganatosítani s a létrejövő erdőt az 1879: XXXI. t.-cikk 2., illetve 4. §-ai szerint erdőként tartani és kezelni tartozik.

A versenyre bocsátott erdősítések az 1913. évben fognak a helyszínén megbirálatni. A jutalmak kiosztásánál az erdősítések sikere és közgazdasági jelentősége, az erdősítésnél felmerült nehézségek az erdősítésre fordított költségek fognak irányadóul szolgálni, de a pénzüjalmak kiosztásánál figyelembe vétetnek ezek mellett a birtokos vagyoni viszonyai is.

A pályázó birtokos a jutalomra csak akkor tarthat igényt, ha a versenyre bocsátott és a jutalom érdemesnek ítélt erdősítés a jutalom odaitélésének idejében is birtokában lesz.

Az odaitélt pénzüjalom egyharmad része az erdősítést teljesítő kezelő erdőtisztet (gazdatisztet vagy bérlőt) fogja illetni. A disztárgyat nyert birtokosok azon alkalmazottai pedig, kik a jutalmazott erdősítések teljesítésé körül kiváló érdemet szereztek, érdemük szerint külön pénzüjaltomban fognak részesülni.

A folyó év tavaszán teljesített erdősítések legkésőbb folyó évi július hó végéig, a folyó év őszén teljesített erdősítések pedig legkésőbb f. évi december 25-ig kell a birtokosnak a közigazgatási erdészeti bizottságnál, vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (község, dűlő, helyrajzi szám), kiterjedését és az erdősítésre használt fafajákat pontosan meg kell jelölni.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton.

Franzia és magyar
cognac és pezsgő, asz-
tali borok, likőrök stb.
nagy raktára.

Üvegészeti vállalat!

Mantiner Magyarok!

Pocsián és Üvegipari!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűtéseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosságot legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegokban K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. nu.

Mindennapi szétküldés.

Turócvármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Znióváralján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

A „Török“-féle gyermektápliszit

a legjobb tápszer vérszegény és gyenge gyermekeknek, gyomorbagosoknak és lábadozó betegeknek. 1 dob. 1 K. 80 fill. Törvényesen védve. Egyedüli elárúsítás Toperczer Sándor gyógyszerertárban Turócszentmártonban.

Az Universum-krém HANSI védjeggyel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőrének finommá és puhává teszi, kiűzet és vörös foltokat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés előtt az illető testrésze krémmel bedörzsölendő. Hatása kellemes. Számátalan levél így szól: „Hálás köszönet a korszakalkotó találmányért, égési sebéim néhány nap alatt teljesen elmúltak.” „Küldjön újabb 10 tubust barátaim részére, hatása belső bajoknál valóban páratlan.” „A minta-tubust legjobban eredménnyel használtam régi sebem ellen, kérek utánvételt még 10 darabot.” Így érkeznek az elismerő sorok. Az Universum-krémnek tehát egy háztartásban sem szabad hiányozni.

Főraktár:

Chemisches Laboratorium,

Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.

ÁRA 1 KORONA.

KÖHÖGÉS.

A ki

egészségét szereti meg is óvja. 5245 hit. bizonylat tanuskodik arról, hogy

a KAISER-féle

mellkaramella 3 fenyővel kitűnő hatású, orvosilag kipróbálva. Köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, gégekatarus, hörg- és görcshurut esetén. Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fillér. Kapható Burda János özvegyénél Szucsányban.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton.

Herkules sör, legfinomabb aradi
borok, likőrök és rumok.
Mindenféle déli gyümölcsök.

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körut 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pártatlan pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költsgvetések és
tervezetek ingyen!

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalm,
KULCSCSLA

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

A legjobb
szépitőszert!

Hölgyek részére
nélkülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitűnőbb és legbiztosabb vegyiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, zsirmentes készítmény a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME

Ezen világírű arckenőcs eltávolít seplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és üdévé teszi. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Margit hölgyor (3-féle színben) 1:20 korona, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpép 1 korona, Margit arcvíz 1 korona.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: FÖLDES HELEMEN gyógyszerész, Arad.

Kapható Turócszentmártonban: Toperczer Sándor, Körmöcbányán: Gazdik János gyógyszerészeknél.

Csodás, gyors
és biztos hatása!

Törv. védve!
Óvakodjunk
utánzatoktól!